

Slovenský zväz hádzanej

Komisia rozhodcov a delegátov SZH

Koncepcia získavania a prípravy nových rozhodcov

KONCEPCIA ZÍSKAVANIA A PRÍPRAVY NOVÝCH ROZHODCOV

OBSAH:

1. CIEĽ
2. ZAMERANIE
3. ÚVOD
4. LEGISLATÍVNY PODKLAD
5. FÁZA KONCEPCIE
 - 5.1 zostavenie pracovných tímov pri KZH
 - 5.2 vytváranie záujmu
 - 5.3 práca s kandidátmi
 - 5.4 perspektívni rozhodcovia
 - 5.5 kariéra rozhodcu
6. AKTIVITY V JEDNOTLIVÝCH FÁZACH
 - 6.1 iniciálne vytváranie záujmu
 - 6.3 práca s komisiami KZH
 - 6.3 práca s kandidátmi
 - 6.4 perspektívni rozhodcovia
 - 6.5 kariéra
7. ORGANIZAČNÉ ZAISTENIE
 - 7.1 Doba trvania
 - 7.2 Činnosť KRaD SZH
 - 7.3 Sekretariát SZH
 - 7.4 Krajské komisie rozhodcov a delegátov
8. PODMIENKY AKCIE „PRIVEDĽ ROZHODCU“

1. CIEĽ:

Získať nových kandidátov a udržať ich ako aktívnych rozhodcov

2. ZAMERANIE:

- a) Mladí hádzanári nepokračujúci vo vrcholovej hádzanej vo veku 15 – 21 rokov
- b) Končiaci aktívni hráči v ľubovoľnom veku
- c) Ženy a dievčatá
- d) Diváci

3. ÚVOD:

V súlade s koncepciou SZH podporovať rozvoj hádzanej mládeže, pristúpila Komisia rozhodcov a delegátov SZH (ďalej len „KRd SZH“) k niektorým koncepčným zmenám, ktoré by sa v prvom rade mali dotýkať podpory zapojenia nových, predovšetkým mladých rozhodcov – kandidátov do riadenia majstrovských i nemajstrovských súťaží. Hlavným zmyslom tohto projektu je vytvoriť podmienky a ustálený rámec pre prípravu mladých rozhodcov a tak výrazne prispieť k omladeniu a hlavne k rozšíreniu zboru rozhodcov.

Počas posledných rokov došlo a naďalej dochádza k výraznému znižovaniu počtu rozhodcov SZH. Počet rozhodcov v krajoch výrazne limituje možnosť obsadzovania súťaží, predovšetkým mládeže, pričom o kvalite týchto rozhodcov by bola dlhá diskusia. Vrchol pomyslenej pyramídy je dosiaľ na veľmi dobrej úrovni a predstavujú ju medzinárodní rozhodcovia, ktorí sú vysoko hodnotení v rámci EHF. V ďalších skupinách rozhodcov chýba nielen ~~technická~~ kvalita, ale často rozhodcovia nenapĺňajú ani osobnostné predpoklady, ktoré napríklad pre riadenie vrcholových súťaží považujeme za potrebné.

Veľmi dôležitá je spolupráca s krajskými KZH, ktoré majú nezastupiteľnú rolu v aktívnom vyhľadávaní adeptov na činnosť rozhodcov – komunikáciou s klubmi vo svojom kraji. Samozrejme nie každý rozhodca má predpoklady riadiť najvyššie súťaže, ale môže kvalitne a poctivo pracovať na úrovni krajských súťaží. Aj takých rozhodcov potrebujeme pre zaistenie nižších súťaží. Nemali by sme sa koncentrovať, len na tých najperspektívnejších rozhodcov a zabúdať na rozhodcov v nižších súťažiach, bez nich by to nešlo. Aj týmto rozhodcom je potrebné v rámci školenia venovať pozornosť, aby sme u nich zvyšovali úroveň znalosti pravidiel a celkovej kvality a dokázali ich udržať na vysokej úrovni.

Rozhodcovia, hlavne tí, ktorí majú záujem a predpoklady k ďalšiemu výkonnostnému rastu musia cítiť, že niekto má o nich záujem a ich výkony registruje. Je dôležité, aby aj krajské komisie rozhodcov sa aktívne naďalej starali o „svojich“ rozhodcov, ktorých vyslali do súťaží riadených SZH. Nie je v silách komisie SZH suplovať všetky činnosti, ktoré by mali vykonávať krajské komisie.

4. LEGISLATÍVNY ZÁKLAD:

Platná legislatíva:

- zásady licencovania a riadenie rozhodcov
- rozhodcovský poriadok

Navrhovaná legislatíva:

- legislatívna komisia pripraví návrh povinností na kluby mať svojich aktívnych rozhodcov s licenciou

- zmena ekonomickej smernice SZH v oblasti odmeňovania rozhodcov.

5. FÁZA koncepcie

Predkladaná koncepcia sa skladá z niekoľkých kľúčových fáz:

1. fáza - vytvorenie pracovných tímov pri KZH - krajské zväzy hádzanej + KRaD SZH
2. fáza - vytvorenie záujmu - krajské zväzy hádzanej + oddiely + KRaD SZH
3. fáza - práca s kandidátmi - krajské zväzy hádzanej + KRaD SZH
4. fáza - perspektívny rozhodca - krajské zväzy hádzanej + KRaD SZH
5. fáza - kariéra - Slovenský zväz hádzanej + KRaD SZH

Ťažisko naplňovania koncepcie tohto projektu bude spočívať ako na krajských komisiách rozhodcov, ktoré by mali zintenzívniť svoju doterajšiu činnosť, tak najmä na KRaD SZH, ktorá bude riadiť realizáciu tejto koncepcie a koordinovať jednotlivé kroky a opatrenia. KRaD SZH zverejní na webovej stránke SZH podmienky pre prihlásenie záujemcov ([„CHCEM BYŤ ROZHODCA“](#)).

5.1 zostavenie pracovných tímov pri KZH

Každá komisia rozhodcov v KZH v jednotlivých krajoch vytipuje pracovný tím zložený zo skúsených rozhodcov, ktorý bude v počiatočných fázach pracovať na vytvorení záujmu jednotlivcov v kluboch ("vedúci tímu = koordinátor"). Úlohou tímov bude navštíviť oddiely napr. v rámci tréningu, alebo na zorganizovanej schôdzke hráčov žiactva, dorastu, dospelých a funkcionárov oddielu pred, po tréningu a pod.... Na tomto jednoduchom stretnutí vykoná oslovenie záujemcov na funkciu rozhodcu v nadväznosti na povinné kvóty a informuje o bonifikácii pri získaní určitého počtu rozhodcov podľa jednotlivých úrovní. Schôdzka by nemala presiahnuť 30 minút. Koordinátor alebo členovia tímov navštívia prioritne tie kluby, ktoré nemajú stanovený počet rozhodcov a oddiely v krajoch, kde je všeobecne rozhodcov málo. Schôdzka môže byť využitá tiež k prezentácii zmeny pravidiel, prípadne odpovie na iné otázky prítomných z oblasti pravidiel. Zdôrazní nezastupiteľnú úlohu rozhodcu v zápase a tým v klube ktorého družstvá sú zaradené do súťaží riadených KZH alebo SZH. Zodpovednosť: koordinátor za KZH o návšteve spracuje jednoduchú informáciu s dátumom návštevy, približnom počte a štruktúre účastníkov stretnutia, prípadne pripojí svoje postrehy zo stretnutia. Správa bude spracovaná aj v prípade, že nebude schôdzka uskutočnená z dôvodu nezájmu klubu. Správu predloží do jedného týždňa predsedovi KRaD SZH. Za preukázateľnú aktivitu tímu v kraji sa považuje navštívenia najmenej 80% klubov. Ďalšou nezastupiteľnou úlohou pracovných tímov a koordinátorov bude aktívny podiel pri sledovaní, edukácii, mentorovaní nových alebo perspektívnych rozhodcov.

5.2 vytvorenie záujmu

Základným krokom vytvorenie záujmu je oslovenie všetkých klubov organizovaných v SZH niekoľkými základnými spôsobmi:

- zaslanie e-mailu s materiálom „Koncepcia získavania“ na všetky kluby
- uverejnenie na webovej stránke SZH
- poskytnutie informácií z KRaD SZH zaslanie vykonávacieho nariadenia (povinnosť mať rozhodcu v klube)
- motivácia už aktívnych rozhodcov
- v rámci akcie "Prived' svojho kamaráta/kamarátku k píšťalke" každý, kto získa minimálne jednu dvojicu rozhodcov licencie C, ktorí sa aktívne zapoja do súťaží KZH,

- bude odmenený v nasledujúcom súťažnom ročníku znížením vzdelávacieho poplatku o 50%; prípadne ďalšie v rámci podmienok akcie;
- motivácia kandidátov na funkciu rozhodcu
 - všetci novo vyškolení rozhodcovia budú mať v rámci podpory vzdelávania na daný súťažný ročník od vyškolenia zdarma vstup na všetky podujatia reprezentácie a najvyšších súťaží na základe kartičky VIP
 - všetci novo vyškolení rozhodcovia dostanú zdarma žltú, červenú, modrú kartu a kartičku na poznámky, odznak rozhodcu, prípadne ďalšie materiálnu pomoc v rámci možností rozpočtových SZH resp. KRd SZH či Asociácie rozhodcov.

5.3. práca s kandidátmi – držitelia licencie C

Úplne najdôležitejšou etapou pre udržanie novo vyškolených rozhodcov a ich ďalší rozvoj je práca a zapojenie rozhodcov do praxe. Cieľom všetkých komisií rozhodcov by malo byť dokázať čo najrýchlejšie rozpoznať medzi novo vyškolenými rozhodcami tých, ktorí majú záujem a elementárne schopnosti k ďalšiemu rastu a zaradiť ich do skupiny C, kde títo rozhodcovia získajú ďalšie cenné skúsenosti. Predtým, než bude rozhodca pripravený na delegovanie na súťaže riadené SZH, je dôležité pracovať prostredníctvom "Pracovných tímov KZH" na úrovni súťaží KZH.

Pred obsadením súťaží, každá krajská KR vyčlení termíny a miesta konkrétnych destinácií, ktoré budú rezervované pre obsadenie novými rozhodcami. Nasleduje avízo koordinátorovi, ktorý na takto vytypované miesta spoluorganizuje výjazd, predovšetkým by to malo byť :

- z krajov (oblastí), kde je pre nového rozhodcu problém získať prax pre nedostatok súťaží žiactva
 - koordinátor v spolupráci s KRd SZH zorganizuje výjazd skupiny na zápas do susedného kraja; vytypujeme miesto a stretnutie, ktoré môžu noví rozhodcovia písať, akcia sa koná formou "mini seminára";
 - cestovné náklady vyúčtuje z rozpočtu KRd SZH;
 - odmena koordinátorovi vyúčtuje z rozpočtu KRd SZH;
 - odmena rozhodcom za rozhodovanie zápasu bude vyplatená usporiadateľským oddielom;
- z krajov s dostatočným pokrytím žiackych súťaží;
 - koordinátor vytypuje miesta /turnaje, prípravne stretnutia...../, kde môžu rozhodovať stretnutia noví rozhodca na spoločnom "mini seminári";
 - cestovné náklady vyúčtuje z rozpočtu KRd SZH;
 - odmena koordinátorovi sa vyúčtuje z rozpočtu KRd SZH;
- práca koordinátora v rámci organizovania veľkých hádzanárskych turnajov - koordinátor v spolupráci s KRd SZH nadviaže spoluprácu s usporiadateľmi turnajov vo svojom kraji, s usporiadateľom týchto turnajov organizuje obsadenie zápasov žiackych kategórií;
 - v programe začínajúcich, čerstvo vyškolených rozhodcov - skupina 10-20 osôb, ktorí budú písať najnižšej kategórii; ideálna je účasť dvoch lektorov, alebo koordinátorov;
 - v rámci tejto akcie budú absolvovať spolu s písaním tiež "mini seminár"
 - takto vyškolení rozhodcovia budú pripravení riadiť zápasy organizované krajom a tiež súťaže žiackej ligy, nasledujúci súťažný ročník sú pripravení k postupu do súťaží riadených SZH.

5.4. Perspektívny rozhodca

V rámci veľkých hádzanárskeho turnajov:

- program pre vytipovanie perspektívnych rozhodcov pri ktorých je predpoklad pre postup do vyšších súťaží resp. vyššej licencovanej triedy
- títo by mali byť sústredení na jednom mieste, kde by mali mať možnosť riadenia najmä dorasteneckých kategórií pod dohľadom dvoch lektorov - koordinátorov;
aspoň jedna (najlepšia) vybraná dvojica by mala mať možnosť riadiť jedno finálové stretnutie - motivácia a odmena.

KRaD SZH vyjadrí priamu podporu turnajom, na ktorých bude realizovaný tento projekt.

V rámci súťažného ročníka:

- KRaD SZH vytipuje stretnutia, na ktoré nasadí koordinátora do pozície pozorovateľa, ktorý následne po stretnutí uskutoční analýzu zápasu;
- koordinátor spracuje hodnotenie a zašle KRaD SZH;
- odmenu a cestovné náklady koordinátora hradí KRaD SZH zo svojho rozpočtu.

5.5. Kariéra

Aby KRaD SZH mohla kvalifikovane rozhodovať o ich ďalšom postupe je nutné, aby rozhodcovia prešli jednotlivými fázami tohto projektu alebo aspoň ich podstatnou časťou.

O postupe do vyšších licenčných tried alebo súťaží rozhodujú:

- výsledky získané v skúšobnej nominácii na zápas vyššej úrovne;
- participácie v projekte mladých rozhodcov EHF;
- opakované sledovanie koordinátormi;
- získanie vyššej licencie rozhodcu na základe účasti na licenčných seminároch

6. AKTIVITY v jednotlivých fázach

6.1. iníciaľne vytvorenie záujmu:

- oslovenie klubov
- Web
- oslovenie verejnosti
- plagáty

6.2. práca s komisiami KZH:

- pravidelné rokovania s predsedami jednotlivých KR KZH
- vytvorenie tímov a nahlásenie koordinátorov
- rezervácia termínov v súťažiach KZH

6.3. práca s kandidátmi:

- vytipovanie v oddieloch
- evidencia v KR SZH
- základné školenie licencie C
- riadenie krajských súťaží žiactva
- riadenie všetkých súťaží v rámci kraja

6.4. perspektívny rozhodca:

- sledovanie členmi tímov a koordinátormi
- špecializovaný kurz pre mladých rozhodcov
- odporúčanie
- postup do skupiny vyšších súťaží SZH
- pozorovanie členmi KR aD SZH a koordinátormi
- získanie vyššej licencie
- opakované testovanie vedomostí a fyzickej kondície
- spätná väzba
- rozhodcovia

6.5. kariéra:

- určenie kandidátov na postup do skupiny licencie B a A
- skúšobné nominácie na zápas vyššej úrovne/súťaže
- projekt mladých rozhodcov EHF
- získanie licencie A
- opakované pozorovanie členmi KR aD SZH

7. ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE

7.1. Doba trvania:

Koncepcia by mala trvať minimálne 4 roky s vyhodnocovaním v KRaD SZH 2x ročne, s predložením správy do VV SZH po každom ročníku.

Čerpanie výdavkov štandardne cez sekretariát SZH, každú výdavkovú položku musí potvrdiť KRaD SZH.

7.2. Činnosť KRaD SZH:

1. zostavenie motivačného listu na oddiely a jeho distribúcia prostredníctvom sekretariátu SZH, webovej stránky SZH
2. vytvorenie a obsluha komunikačného kanálu - jednotné miesto registrácie záujemcov;
3. zaistiť cestou krajských KR povinnú evidenciu uchádzačov, poprípade vyvíjanie tlaku na oddiely a kluby v súčinnosti s krajskými KR;
4. podpora krajských KR v súvislosti s vymenovaním koordinátorov;
5. príprava plagátu, zabezpečenie tlače a distribúcie prostredníctvom sekretariátu SZH;
6. získanie červených, modrých a žltých kariet + písťalka pre rozhodcov, distribúcia na školeniach;
7. získanie VIP kartičiek k možnosti voľných vstupov na zápasy najvyššej súťaže;
8. delegácie lektorov a koordinátorov na školenie;
9. účasť členov KRaD SZH na stretnutiach riadených krajským zväzom hádzanej;
10. určený člen KRaD SZH /spravidla zodpovedný za projekt mladých/ vedie celý projekt, ďalší členovia KRaD SZH spolupracujú;
11. ďalší určený člen KRaD SZH /spravidla tajomník komisie/ zabezpečuje komunikáciu s krajskými KR

7.3. Sekretariát SZH:

Štandardná podpora (komunikácia, vybavenie dokladov a platieb) ako pri ostatných aktivitách KRaD SZH.

7.4. Krajské KR:

Spoluúčasť krajských zväzov hádzanej a predovšetkým aktívne zapojenie členov krajských komisií rozhodcov, respektíve ďalších osôb, ktoré KZH poverí a podporí pri práci na tomto projekte, je kľúčovým faktorom úspechu celého projektu.

Úspešný štart projektu vyžaduje nasledujúce zapojenie zo strany každého krajského zväzu:

- a) určenie konkrétnych kontaktných partnerov - koordinátorov - pre projekt získavania a prípravy nových rozhodcov, ktorým bude predseda alebo členovia krajskej KR;
- b) vytvorenie a vedenie základnej evidencie uchádzačov na úrovni kraja;
- c) nastavenie priamej a pravidelnej (najmenej 2x ročne) komunikácie so všetkými klubmi v rámci kraja o problematike rozhodcov, predovšetkým o získavaní nových adeptov pre funkciu rozhodcu:
 - vytipovanie členov a priaznivcov klubu (hráčov, rodičov ...) vhodných alebo odporúčaných na vyskúšanie, oslovenie
 - upozornenie pre hráčov končiacich kariéru napr. v doraste zo zdravotných či iných dôvodov
 - krátke vystúpenie na schôdzi klubu či jednotlivých družstiev k problematike rozhodcov

- d) opis a konkrétne vysvetlenie aktuálnej situácie v obsadzovaní zápasov rozhodcami v danom kraji s dôrazom na motivačné faktory:
- v každom fungujúcom klube musia byť zastúpené všetky skupiny - hráči, tréneri, rozhodcovia, funkcionári, sponzori, diváci - a ak klub nemá žiadneho aktívneho rozhodcu, nemôže správne fungovať
 - viac rozhodcov v kraji znamená kratšie cestovanie a nižšie náklady
 - aktívny rozhodca v klube je zdrojom nových a objektívnych informácií o pravidlách a ďalšej legislatíve
 - nadávať na rozhodcov neprináša žiadny efekt, lepšie je skúsiť to sami
- e) vytipovanie aspoň niekoľkých mentorov čiže skúsených (bývalých či súčasných) rozhodcov, ktorí budú s perspektívnymi kandidátmi a mladými rozhodcami pracovať (ich činnosť bude finančne podporovaná z projektu a odborne zo strany KRaD SZH);
- f) usporiadať každý rok minimálne jedno školenie pre nových rozhodcov licencie C vo vlastnej réžii - školenie s frekvenciou podľa uchádzačov evidovaných v databáze;
- g) podporiť účasť vlastných nových kandidátov na školenie rozhodcov licencie C napríklad príspevkom na účasť, úhradou nocľahu a podobne;

Navrhovaný ekonomický aspekt pre kluby v rámci nariadenia povinnosti mať rozhodcov:

- Vykonávacie nariadenie schválené VV SZH zaradiť ako povinné do súťažného poriadku hádzanej pre všetky kluby v súťažiach riadených SZH.

8. PODMIENKY AKCIE "Prived' svojho kamaráta/kamarátku k píšťalke"

KRaD SZH si uvedomuje ľudský a odborný potenciál súčasných aktívnych rozhodcov, ktorí môžu pozitívne pôsobiť na svoje okolie a prípadne presvedčiť váhajúcich adeptov na funkciu rozhodcu. KRaD SZH pristúpi k finančnej motivácii súčasných rozhodcov k ich aktívnej účasti.

K získaniu jednorazovej 50% zľavy zo vzdelávacieho poplatku na nasledujúci súťažný ročník /poplatok na seminári/ je nutné splniť tieto podmienky:

- o získanie dvojice a vyššieho za rozhodcov licencie C, ktorá sa aktívne zapojí do súťaží KZH (aktivitu potvrdí KR KZH);
- o nahlásenie mena a priezviska, príslušnosť ku klubu uchádzačov o licenciu rozhodcu C, KRaD SZH prostredníctvom jednotlivých koordinátorov KZH pred konkrétnym školením preverí ich záujem
- o získaný záujemca potvrdí účasť na školenie licencie C.

Získanie ďalšej 10% zľavy zo vzdelávacieho poplatku môže aktívny rozhodca uplatniť po nasledujúce 3 roky od splnenia podmienok podľa predchádzajúceho odseku. Princíp zliav zo vzdelávacích poplatkov - 1. rok jednorazovo 50%, 2., 3. a 4. rok 10% zľava.

Zľavu nemôžu získať členovia orgánov SZH a KZH a tiež členovia "pracovných tímov pri KZH" podľa bodu 5.1.

9. NÁVRH ZÁSAD PRE VYKONÁVANIE A ZABEZPEČENIE PROJEKTU:

- povinnosť pre kluby mať svojich aktívnych rozhodcov s licenciou:

Podľa hrania súťaže:

A. Najvyššia mužská liga	4 rozhodcovia
Najvyššia ženská liga	4 rozhodcovia
B. 1., 2. liga a dorastenecká liga	3 rozhodcovia
C. krajská súťaž -	2 rozhodcovia

Za nedodržanie povinných kvót rozhodcov bude nasledovať povinnosť zaplatiť navrhnutú pokutu:

Za každého chýbajúceho rozhodcu podľa návrhu bude klub platiť pokutu nasledovne:

Najvyššia mužská liga	500,- €
Najvyššia ženská liga	500,- €
1.,2., Dorastenecká liga	300,- €
Krajská súťaž -	100,- €

Prípravné obdobie – súťažné ročníky 2023/24, 2024/25. Počas prípravného obdobia sa nebudú udeľovať pokuty za nesplnenie povinných kvót.

Peniaze budú použité na školenia, ďalšie vzdelávanie a rozvoj rozhodcov, materiálnu podporu pre nových rozhodcov /odznak, karty, pravidlá/

Bonus za prekročenie počtu rozhodcov v klube:

za každého navyše rozhodcu 10% vrátenie z vkladu do súťaží.

Spracovala Komisia rozhodcov a delegátov SZH,
August 2023

Prijaté na zasadnutí VV SZH dňa 05.12.2023